

Uredništvo • uprava, Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004. Mesečna naročnina 25 lir, za inozemstvo 40 lir, — Ck. rač. Ljub. lina 10.650 za naročnino in 10.394 za inserate. • Izključno zastopstvo za oglaševanje in inozemstva: UPI S. A. Milano. Rokopisov ne vračamo.

SLOVENE

APRIL 1944

7

PEIER

Der feindliche Ring um Kowel gesprengt

Weiterer deutscher Raumgewinn bei Tschernowitz - Im Abschnitt Stanislaw-Tarnopol und südlich Brody in fortschreitenden Angriffen sowjetische Kräfte zerschlagen Beim Angriff auf Ploesti 53 Bomber abgeschossen

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 6. April. — Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Bei Kertsch und im Ssiwasch-Landekopf wurden feindliche Angriffe abgewiesen oder durch zusammengefasste Artilleriefeuer zerschlagen.

Östlich des unteren Dnjestr setzten sich unsere Truppen wie vorgesehen vom Feinde ab. Sie schlugen hier sowie zwischen Dnjestr und Pruth sowjetische Angriffe zurück.

Die im Raum von Tschernowitz nördlich des Dnjestr kämpfende deutsche Kräftegruppe gewann im Angriff trotz verbissenen feindlichen Widerstandes weiter Boden und wehrte heftige Angriffe der Sowjets ab. Im Abschnitt Stanislaw-Tarnopol sowie im Raum südlich Brody wurden durch unsere fortschreitenden Angriffe sowjetische Kräfte zerschlagen. Feindliche Gegenangriffe scheiterten. Die Besatzung von Tarnopol behauptete sich gegen erneute von Artillerie und Schlachtfliegern unterstützte Angriffe der Bolschewisten.

Die seit dem 17. März eingeschlossene Besatzung der Stadt Kowel hat unter Führung des SS-Gruppenführers und Generalleutnants der Waffen-SS Gille dem wochenlangen Anstrich weit überlegener feindlicher Kräfte mit beispielhafter Tapferkeit standgehalten. Verbände des Heeres und der Waffen-SS haben unter dem Oberbefehl des General-

obersten Weiss und unter Führung der Generale der Infanterie Hossbach und Mattenklott nach tagelangen harten Angriffskämpfen durch die Pripjettümpfe bei ungewöhnlichen Geländeschwierigkeiten den feindlichen Ring um Kowel gesprengt und damit ihre Kameraden aus der Umklammerung befreit. Verbände der Luftwaffe, unter ihnen auch Lastensegler, versorgten ungeachtet schwerster feindlicher Abwehr die Verteidiger der Stadt und ermöglichten dadurch ihr standhaftes Anhalten.

Südöstlich Ostrow und südlich Pleskau behaupteten unsere Truppen ihre Stellungen gegen die fortgesetzten Durchbruchversuche der Bolschewisten und schossen 48 feindliche Panzer ab. Erneute Bereitstellungen des Feindes wurden durch Artillerie und Werferbatterien zerschlagen.

In der Zeit vom 3.—5. April verloren die Sowjets in Luftkämpfen und durch Flakartillerie 117 Flugzeuge.

In Italien wurden bei lebhafter Stosstrupptätigkeit Gefangene eingebracht. Bei einem Tagesvorstoss nordamerikanischer Bomber in das Gebiet von Ploesti brachten deutsche und rumänische Luftverteidigungskräfte 53 viermotorige Flugzeuge zum Absturz. Damit wurde wenigstens ein Drittel des angreifenden feindlichen Verbandes vernichtet.

Über dem Reichsgebiet wurden gestern unter schwierigen Abwehrbedingungen zehn feindliche Jagdflugzeuge abgeschossen.

Sovražni obroč okrog Kovlja razbit

Nadaljnja nemška pridobitev ozemlja pri Černovicah Razbitje sovjetskih sil z napredujočimi napadi na odseku Stanislaw-Tarnopol in južno od Brodov - 53 bombnikov pri napadu na Ploesti sestreljenih

Führerjev glavni stan, 6. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Pri Kerču in na mostišču pri Siwašu smo zavrnili ali s strajanjem topniškim ognjem razbili sovražnikove napade.

Vzhodno od spodnjega Dnjestra so se naše čete lotile od sovražnika, kot je bilo že v naprej predvideno. Tu ter med Dnjestrom in Prutom so odbile sovjetske napade.

Na področju pri Černovicah, severno od Dnjestra boreče se nemške skupine so vkljub zagrizenemu sovražnemu odporu z napadom pridobile nadaljnje ozemlje ter odbile silovite sovjetske napade. Na odseku Stanislaw-Tarnopol ter na področju južno od Brodov smo z našimi napredujočimi napadi razbili sovjetske sile. Sovražni protinapadi so se izjalovili. Tarnopolska posadka je vzdržala vkljub ponovnim boljševiškim napadom, ki jih je podpiralo topništvo ter borbena letalstva.

Od 17. marca obkoljena posadka mesta Kovlja je pod vodstvom skupinskega vodje SS in generalnega poročnika vojske SS Gilleja z vzglednim junštvom vzdržala pred večtedenskimi navalj daleko močnejših sovražnih sil. Oddelki vojske ter vojske SS so pod vrhovnim poveljstvom generalnega polkovnika

Weissa ter pod vodstvom pehotnih generalov Hossbach in Mattenklotta po večdnevih hudih napadalnih bojih po Pripjetskih močvirjih vkljub izrednim ozemelskim težavam razbili sovražni obroč okrog Kovlja ter s tem osvobodili tovaršice iz obkolitve. Oddelki letalstva, med njimi tudi tovarna jadrnala letala so ne oziroma se na najmočnejšo sovražno obrambo oskrbovala branile mesta ter tako omogočila njihov vtrajni obstanek.

Jugovzhodno od Ostrova in južno od Pskova so naše čete obdržale svoje postojanke vkljub stalnim sovjetskim poskusom, da bi jih prebili. Uničile so 48 sovražnih oklepnikov. Topništvo in minometalske baterije so razbili sovražnikova zbirališča.

V času od 3. do 5. aprila so izgubili Sovjeti v letalskih bojih ter vsled protiletalskega topništva 117 letal.

V Italijo smo z živahnimi naskakovalnimi podjetji priveli ujetnike.

Pri dnevnem sunku severnoameriških bombnikov na področje Ploestija so nemške in pa romunske protiletalske obrambne sile zbile 53 štirimotornih letal. S tem so uničile najmanj tretjino napadajočih oddelkov.

Nad področjem Nemčije smo večeraj vkljub težavnim obrambnim pogojem sestrelili 10 sovražnih lovskih letal.

Italijani v sovjetski vojski

Berlin, 5. aprila. Po londonskem poročilu švicarskemu listu »Die Tat« bode baje v Sovjetski zvezi organizirali italijanske oddelke, ki se bodo borili v sestavi sovjetske vojske, toda pod poveljstvom italijanskih častnikov. Novi oddelki bodo organizirani sporazumno z Badogliem iz 50 do 80.000 italijanskih vojni ujetnikov, ki so jih Sovjeti zajeli v zimah 1942 in 43.

»Die Tat« pripominja k temu, da to poročilo še ni bilo uradno potrjeno, vendar pa meni, da je v soglasju s splošno težnjo sovjetske politike in tudi z moskovsko izjavo o obnovitvi diplomatskih odnosov z Italijo. Švicarski list nato opozarja, da bodo ti italijanski plačanci prve zapadnoevropske ednice na strani zaveznikov, ki so bile organizirane v Sovjetski zvezi. Sicer pa tudi privolitev italijanskih oblasti za ta korak nikogar ne preseneča, Badoglijeva klika se je od premirja zelo trudila, da bi razjasnila

položaj italijanskih vojni ujetnikov in to ne samo v Sovjetski zvezi, temveč tudi v angloameriških državah. S tem v zvezi je izrekla tudi željo, naj bi se ujetnikom dala prilika, da se prostovoljno javijo za povratek v aktivno vojno službo. Toda v Londonu in Washingtonu niso v tem pogledu očitno še prav ničesar sklenili.

Italijanski ujetniki kot pomožne čete v sovjetski vojski, to je pač višek pričanja, ki so ga doživeli Italijani po Badoglijevem izdajstvu. Tukaj prihaja najbolj jasno do izraza zanikanje Kremlja do brezčasne Badoglijeve klike. Na drugi strani pa nam daje to ponovni dokaz za Stalinovo samovoljo, ki namesto da bi počakal na odločitev svojih angloameriških zaveznikov v zadevi postopka z italijanskimi vojnimi ujetniki, dela kralikomalo na svojo roko, in tišči sovjetske italijanske ujetnike v sovjetsko vojsko.

Romunsko vojno poročilo

Bukarešta, 5. aprila. Vzhodno poveljstvo romunske vojske je v terek objavilo: V sredi Besarabije in na severu Moldave ni bilo nobenih važnejših bojev. V terek je večje število angloameriških bombnikov napadlo Bukarešto. Nastala je škoda in izgube med prebivalstvom. Nemški in romunski lovci so sestrelili večje število sovražnih letal.

Broz-Titove tolpe na begu

Beograd, 5. aprila. Beografski listi ugotavljajo proti nekemu poročilu, ki ga je včeraj prinesel Reuter, češ da Broz-Titove tolpe hitro napredujejo v Srbiji; v resnici pa so srbski prostovoljski oddelki popolnoma očistili dolino Ibara, kjer ni več komunističnih tolp. Tolpe so razbite in beže preko Golije planine nazaj, prostovoljci pa jih stalno zasle-

dujejo. Tudi iz Raške v južno-zapadni Srbiji poroča »Novo Vreme«, da vladne edince po nepretrdnem ozemlju zasledujejo premagane tolpe in je njih odpor vedno slabotnejši.

Med Moskvo in Badogliem

Milan, 6. aprila. »United Press« poroča, da je izvedel iz zanesljivega vira, da sta Badoglije in sovjetska vlada imenovala svoje medsebojne zastopnike ter da sta izrazila svoj formalni sporazum z imenovanjem zastopnikov nasprotne stranke. Kot zastopnik Italije bo odšel v Moskvo sedanji italijanski poslanik v Afganistanu Pietro Quaroni, dočim bo sovjetsko vlado zastopal v Italiji Kostilev, ki je trenutno pomočnik ruskega zastopnika v takozvani »posvetovalni komisiji za Italijo« Bogomolova. Quaroni je bil baje pred kakimi 15 leti italijanski poslanik v Moskvi.

Važne izjave ministra Ribbentropa

Romunija je neločljiv sestavni del evropske trdnjave - Le vojske zavezniških evropskih narodov lahko odbijejo boljševizem

Berlin, 5. aprila. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je danes dovolil berlinskemu zastopniku romunske poročevalske agencije »Rador« razgovor ter mu odgovoril na nekatera vprašanja, ki se skupno tičejo Nemčije in Romunije. Agencija priobčuje o tem naslednje poročilo:

»Kaj je po Vašem mnenju, gospod zunanji minister, namen najnovejših sovjetskih izjav Romuniji, v katerih zatrjujejo, da Sovjeti tam zasledujejo le čisto vojaške cilje? Ali je res, da sovjetska zveza ne namerava izvesti nobene spremembe romunskega reda in tudi ne zahteva prav nobenega dela romunskega ozemlja?«

»Za slehernega poznavalca sovjetske politike zadnjih 25 let pomeni Molotova izjava vse drugo kot presenečenje. Politiken trik je bil vedno del sovjetskega vojskovanja. Za to je dovolj primerov. Sicer pa je pri tem značilno, da imajo kremlski mogotci navado, posegati k politični zvižaji, ko je razvoj njihovih vojaških sil prekoračil višek. Po mojem mnenju je pravi vzrok za to sedanjo taktiko želja Moskve, da bi vojni pohod po grozovitih žrtvah v zadnjem času končali s čim manjšimi nadaljnjimi izgubami. Sovjeti poznajo nestalnost vojne sreče. Spominjajo se, da so bili že enkrat prav blizu zmage, vendar pa so morali pretrpeti končno še hujš poraz. Zato bi radi čim bolj omejit tveganje nadaljnjih bojev. Vse to pojasnjuje sovjetski poskus, da bi Finsko z navidezno zmernimi zahtevami potegnili iz vojne, to se pravi, hočejo jo zvabiti v past, da jo potlej zadavijo. Zato snubijo Bolgarijo, grozijo Madžarski in sedaj vabijo Romunijo. Vendar mislim, da sleherni Romun ve, koliko lahko da na takšno zagotovilo. Usoda njihovih rojakov v Besarabiji in Bukovini je bila strašen pouk za vse Romune, kajti boljševiška metoda ostane vedno ista: najprej svetovna zagotavljanja svobode in neodvisnosti, potlej zahtevanje vojaških oporišč, nato zasedba s sovjetsko vojsko, nato prihod GPU in s tem likvidiranje inteligence, odgon žena in otrok v Sibirijo in obubožanje množice. In končno sledi priključitev dotične države v Sovjetsko zvezo. Te metode so razvili Sovjeti v sistem brezprimerne brutalnosti. To ve danes ves svet. Zato nasledijo na te sovjetske rokoletniške trike le še največji bedaki na limanice.«

»Gospod minister, Churchill je v spodnji zbornici dejal o Molotovi izjavi, da je kar najbolj zadovoljen in je izrazil Kremlju obudovanje angleške vlade o tej izjavi. Kaj menite vi o tem?«

»Razlaga za to je prav enostavna. Churchill gotovo ne spada med najneumnejše, o katerih sem pravkar govoril. Torej gre pri njem zgolj za čisto hilenavščino, kajti v Angliji stvari ne potekajo ravno najbolj. Vsek dan jasneje spoznavajo, da Churchill v Evropi napram Stalinu enostavno ničesar ne opravi, in se boje, da utegne imeti to stanje nekega dne za Anglijo katastrofalne posledice. Zato je v angleškem narodu velik nemir in stalno narašča opozicija proti Churchillovi politiki. No, in tako je pač možu, ki je predal Stalinu Finsko, Baltik, Poljsko, ves Balkan, skratka torej vse tradicionalno angleško evropsko politiko, bila prav dobrodošla ta Molotova izjava. Kajti komaj je Molotov podal svojo izjavo, kaj je storil stari lisjak Churchill? Takoj je nastopil v parlamentu in potem ko je šel pred nedavnim zaradi Sovjetov uničil Atlantsko listino in ni pri tem niti mignil z očmi, se sedaj dela, kot da veruje tej izjavi in da ne utegne več priti iz Moskve kakšna nevarnost za angleške koristi. Brez dvoma bi rad s tem omilil globok nemir in zaskrbljenost angleškega naroda in parlamenta zaradi usodnega razvoja angleške zunanje politike.«

»Kako sodite, gospod minister, o položaju Anglije in Zedinjenih držav napram politični igri Sovjetske zveze? Ali menite, da predstavlja Sovjetska zveza zares nevarnost za obstoj Anglije in da bi boljševiška nevarnost utegnla napotiti zapadni velesili, da nastopita proti Kremljevi politiki?«

»K prvemu delu Vašega vprašanja zaradi nevarnosti, ki jo predstavlja Sovjetska zveza za Anglijo, sem že večkrat javno izrekel svoje mnenje. K temu lahko danes še marsikaj povem, in to posebno, če vem v daljnjo bodočnost. Ker bi pa to vedlo predač, vam pa zastavim jaz eno vprašanje: Kaj menite, da bi že danes nastalo iz življenjskih angleških interesov na Prednjem vzhodu, če ne bi nemška vojska s svojimi zavezniški krotila danes vso sovjetsko silo na vzhodnem bojišču ter jo držala v šahu? Ali ne bi bilo tako, kaj menite, da bi angleški imperij danes ne razpolagal več niti s kapljico petroleja?«

Na Vaše vprašanje, kako presojam položaj Anglije in Amerike napram Moskvi, obstoja zgolj en odgovor: popolna brezpozornost! V Londonu in Washingtonu niso nikoli razumeli sovjetske politike. Zatorej tudi padajo iz enega razočaranja v drugo. Edini občutek, ki je pa že danes dokaj splošno razširjen v Angliji in Ameriki, je, da sovjetska vlada stalno vodi za nos tako Churchill kot Edena in tako Roosevelta kot Hulla. Zato so tudi odnošaji med zapadnimi in vzhodnimi zavezniški navzlic obojestranskim hvalisanjem vse drugo kot dobri. Poleg brutalnega razvijanja oblasti in s tem povezanih brezobzirnih političnih metod Moskve pa vlada v zapadnih dr-

žavah predvsem velika zaskrbljenost pred širjenjem boljševizma med širokimi sloji, ki vsebuje klico za najresnejše težkoče.

Če me sedaj vprašate ali bosta zapadni velesili nekega dne nastopili proti politiki Kremlja, potlej lahko k temu povem le naslednje: Če bodo kdaj boljševiki premagali nemško vojsko in vdrl v Evropo, potem ne bi niti Anglija in niti Amerika, tudi če bi hoteli, imeli potrebnih sredstev, da bi se zoperstavili boljševiški politiki. Zato morejo zgolj vojske zavezniških evropskih narodov odbiti boljševizem. In obenem si moramo biti pri tem na jasnem, da se ne smemo v naši borbi proti boljševizmu naslanjati ali celo zanašati na divergenco v nasprotnem taboru. Zgolj sanjati se lahko igrati s takšnimi mislimi.

Evropa se mora v tem boju proti boljševizmu zanašati le na sebe samo in na svojo lastno moč. Zavezniški evropski narodi se tega tudi zavedajo in jaz sem trdno prepričan, da bodo to najhujšo preizkušnjo v svoji zgodovini prestali in dosegli zmago nad boljševiki in njihovimi bogataškimi pomagači na zapadu.«

»No, sedaj pa še poslednje prav važno vprašanje, gospod minister. Kako presojate Vi položaj Romunije ob sedanjih sovjetskih napadih preko romunske meje?«

»Dogodke moremo pravilno oceniti zgolj v zvezi s splošnim evropskim položajem in v okviru skupnega, po vsem svetu se razprostirajočega vojskovanja tropogodbenih sil. Vaša domovina Romunija je v tem Evropi in za to Evropo neločljiv sestavni del. Ogrožanje vaše meje ni naperjeno zgolj proti sami Ro-

muniji, temveč proti vsem zavezniškim evropskim narodom. Ob Dnjestru branimo Evropo prav tako kot na kakem drugem mestu naše celine. Če se trosijo govorice, ki hočejo romunski narod prepričati, da nemško vodstvo slabo presoja strateško romunsko nalogo, potlej se lahko temu le smejimo. Prav tako bi lahko izpraznili Berlin. Vi veste, da Berlina navzile najtežjim angloameriškim letalskim napadom nismo izpraznili, temveč ogorčeno in z dobrim uspehom branili. Prav tako bomo branili tudi Romunijo. Naša dva naroda sta že v marsikaterem boju skupno preživela svojo kri. Zadnji naskok Sovjetov ju je še tesneje povezal in nemško-romunsko bratstvo v orožju doživlja sedaj svoj največji uspeh. Bodite prepričani, da bo nemški vojak enako branil romunska tla kot svojo domovino. Führer in maršal Antonescu dobro poznata nevarnost. Zreta ji brez strahu v oči in se bosta borila s svojimi vojskama, dokler ne bo Romunija dokončno osvobodena in bo boljševikom balkanski prostor enkrat za vselej zaprt.«

K prvemu severnoameriškem strahovalnemu napadu na Bukarešto je ob koncu razgovora izjavil nemški zunanji minister: »Takšni strahovalni napadi na evropska mesta in s tem na žene in otroke, so brez dvoma ena najtrajših strani te vojne. Toda v Romuniji so lahko prepričani, da bomo vedno bolj podili te letalske gangsterje z evropskega prostora ter jim vse to z obrošnimi obresli poplačali. Niti za trenutek ne dvomim, da bi Bukarešta zadržala za našimi nemškimi mesti in da bodo tudi njeni hrabri prebivalci premagali to strahovanje.«

Ojačen nemški odpor na vzhodu

Berlin, 6. marca. DNB Čeprav je na jugu vzhodnega bojišča naraščajoča temperatura stopila v zadnjih dneh padle snežne plasti ter s tem še bolj poslabšala poti in vse ozemlje, ki je sedaj tako rekoč neprehodno, so boljševiki 4. aprila na južnem krilu zopet napadli. To so storili na obeh straneh spodnjega Dnjestra. Težišča njihovih sunkov so ležala ob s severovzhoda in severozahoda v Odeso vodečih železnih ter vzhodno od Pruta. Napadi, ki so jih izvedli boljševiki z vzhoda na področju južno od Berezovke, so se izjalovili. Zapadno od Berezovke, kjer je sovražnik pred dvema dnevnoma vdrl v nemške varovalne črte, so nadaljevali Sovjeti s svojim napadom iz tega vdrnega mesta ter so pritiskali z oklepniki, pehoto in konjenico proti jugozahodu v smeri železnice Odesa-Kišinev-Jassy. Istočasno so napadli to železnico z močnimi oklepniki in silami vzhodno od Pruta. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno višino v Prutovi nižini. Med Černovicami in Kovljem so imeli hujše boje le oddelki severno od Dnjestra, ki so se približevali k svojim dotrajanim letalskim letališčem. Na obeh področjih se težki boji, v katerih ima sovražnik izredno velike izgube in v katere so posle tudi nove nemške čete, še vedno nadaljujejo. Severno od Jassyja so romunski oddelki ojačili svoj pritisk. Vrgli so z uspešnimi sunki nazaj prednje sovražnikove zaščitnice ter so zavzeli nekaj važno viš

Nezlomljiva moč nemškega gospodarstva

Berlin, 5. aprila. Svečano izveden zbor, ki ga je sklicala nemška Reichsbank, in na katerem sta govorila dr. Goebbels in Walter Funk vodilni možem nemškega bančništva, je postal preobiljiv dokaz nezlomljive moči nemškega gospodarstva, ki tudi pod najtežjimi vojnimi razmerami in pod obremenitvijo s strani sovražnega bombniškega strahovanja prispeva svoj veliki delež k nemški zmagi.

Na primeru nemške Reichsbanke je državni gospodarski minister in predsednik Reichsbanke Funk dokazal, da ne more bombniško strahovanje, prav tako kot morale prebivalstva, prekiniti tudi urejenega gospodarskega življenja, če so v njem delujoči možje odločni, da ne klonajo pred sovražnikovim strahovanjem. Celo po najtežjih strahovalnih napadih, tako je dejal Funk, ni bilo obratovanje nemške Reichsbanke prekinjeno niti za minuto. V vzglednem sodelovanju z ostalimi bankami prestolnice je bilo tako zanjeno nemoteno delovanje vsega denarnega in kreditnega prometa. Državni minister Funk je končal svoj govor z izjavo, da bo denarništvo tudi v bodoče izpolnjevalo svojo dolžnost, kar je odločno za urejene življenjske in gospodarske razmere, in to tako v vojni kot tudi v zmagi zagotovljenem miru.

Dr. Goebbels je kot pokrajinski vodja in državni komisar za obrambo Berlina izrazil vsem, ki so predvsem v prestolnici med vojno ob sovražnem bombniškem strahovanju pomagali vzdržati redno obratovanje bančništva, svojo zahvalo in priznanje. Npori za doseg končne zmage niso zgolj vojaške ali gospodar-

ske narave, temveč obsegajo vsa področja našega javnega in zasebnega življenja.

Ta vojna, tako je nadaljeval dr. Goebbels, je vojna svetovnih nazorov, ki se ne da primerjati s prejšnjimi dinastičnimi vojnami, in katere dolgo trajanje in izredna srditost prinaša vsakemu udeležnemu narodu in slehernemu državljanu velike obremenitve. Izkušnja, ki jo danes prestaja nemški narod, je najmanj tako težka kot leta 1918. Danes pa se nemški narod zaveda, da je tedaj samo zato podlegel, ker je imel slabo vodstvo. Danes se nemški narod zaveda, da so v tej vojni bori za svoj lasten življenjski obstoj in da mu v primeru poraza po priznanju njegovih sovražnikov grozi fizično uničenje, v primeru njegove vztrajnosti in zvestobe pa se mu smehlja sigurna zmaga.

Na drugi strani pa ne prinaša vojna obtežilve zgolj za eno vojskujočo se stranko. Tudi v nasprotnem taboru je več ko dovolj težko, toda teh ne vidimo tako jasno kot naše. S tem v zvezi je opomnil dr. Goebbels na priznanje vodilnih angleških državnikov po zadnji svetovni vojni, da je bila Anglija ob nemški kapitulaciji sama na koncu svojih moči. Torej je potrebno biti vsakdan, in to posebno v času najtežjih obremenitev, stanovitni, da se lahko izkoristi sleherna prilika, ki se nudi.

Po končanem zborovanju je obiskal državni minister dr. Goebbels v spremstvu predsednika Reichsbanke in državnega ministra za gospodarstvo Funka nemško Reichsbanko ter si ogledal prostore in naprave tega osrednjega nemškega denarnega zavoda.

Staatskommissar zur Bekämpfung des Schleichhandels

26. Erlaß über die Bestellung eines Staatskommissars zur Bekämpfung des Schleichhandels

Ich bestelle den SS-Sturmabführer Fritz Wölbling zum Staatskommissar zur Bekämpfung des Schwarzhandels. Der Staatskommissar ist mir persönlich unterstellt. Er hat den Kampf gegen den Schwarzhandel mit rücksichtsloser Härte zu führen. Alle Behörden und Dienststellen sind angewiesen, ihm bei der Erfüllung seiner Aufgabe in jeder Weise Hilfe zu leisten.

Triest, am 7. März 1944.

Der Oberste Kommissar:

Rainer e. h.

Kundgemacht im Verordnungs- und Amtsblatt des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«, Triest, Stück 4 vom 15. März 1944.

Državni komisar za pobijanje črne borze

26. Odlok o imenovanju državnega komisarja za pobijanje črne borze.

Imenujem SS-Sturmabführerja Fritz Wölblinga za »državnega komisarja za pobijanje črne borze«. Državni komisar je meni osebno podrejen. Borbo zoper črno borzo mora izvajati z brezobzirno strogostjo. Vsem oblastvom in uradom se naroča, da so mu pri izvrševanju njegove naloge na vse moguče načine v pomoč. Trst dne 7. marca 1944.

Vrhovni komisar:

Rainer s. r.

Objavljeno v uradnem listu Verordnungs- und Amtsblatt des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«, Trst, kos 4 z dne 15. marca 1944.

Ureditve preskrbe z vinom

Člen 1. Vse zaloge vina v Ljubljanski pokrajini se morajo prijaviti v roku in na način, ki ga določi Prevod.

Pridelovalci so dolžni prijaviti tudi vsakoletni pridelek najpozneje do 20. novembra.

Člen 2. Pod izraz »vino« po tej naredbi spadajo tudi vinski most, grozdni sok, desertina in medicinska vina (vermut, marsala, itd.) kakršne koli vrste, kakovosti in letnika.

Člen 3. Prijavo mora napraviti tisti, pri katerem je vino shranjeno, ne glede na to, ali je vino njegova last.

Člen 4. Vse zaloge vina se postavljajo pod zaporo na razpolago Pokrajinskemu prehranjevalnemu zavodu v Ljubljani.

Člen 5. Zgoraj omenjena zapora ne velja za:

a) vino pri trgovcih na drobno in v gostinskih obratih,

b) vino pri zasebnikih in pri pridelovalcih za potrebe družine in osebja pridelujočega gospodarstva, največ do enega hektolitra na osebo.

Člen 6. Za vsak uvoz vina v pokrajino ter za vsak prevoz in nakup v pokrajini je potrebna nakupnica, ki jo izda Prevod.

Člen 7. Nakup vina se mora javiti Prevodu najpozneje v treh dneh po vskladiščenju.

Člen 8. Če se izkaže potreba, sme Prevod postaviti pod zaporo zaradi nadaljnje razdelitve razpoložljivih zalog tudi vino pri trgovcih na drobno in imetnikih gostinskih obratov ter odrediti racioniranje.

Člen 9. Izvršitev te naredbe se po- verja Prevodu.

Člen 10. Kršitve te naredbe kakor tudi izvršilnih predpisov, ki jih izda Prevod na osnovi te naredbe, kaznujejo občepna oblastva I. stopnje v denarju do 20.000 lir ali z zaporom do dveh mesecev.

V hujših primerih se smeta združiti obe kazni ter izreči zaplemba blaga.

Če bi bilo kaznivno dejanje storjeno v izvrševanju trgovine ali obrta, sme kazensko oblastvo izreči tudi začasni odvzem obrtne pravice ali predlagati šefu pokrajinske uprave njen trajni odvzem.

Člen 11. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani.

Ljubljana, dne 31. marca 1944.

Prezident pokrajinske uprave:

Div. general Rupnik.

Obvestilo

Uprava policije v Ljubljani po do- segi zaželenega uspeha nedavne svoje preprodi zbiranja ljudi v svrhu veri- žništva z znankami v lokalih tu- kajšnjega mesta ukinja svojo tozade- no preprodi za vse polnoletne osebe.

Iz gospodarstva

Zakaj primanjkuje zelenjave na Jadranskem Primorju

V zadnjem času nastopajoče pomanj- kanje zelenjave in sadja v važnih po- trošnih središčih Jadranskega primorja ima tele razloge:

Odpad južnoitalijanskega proizvajal- nega področja je odločno vplival na pre- skrb s sadjem in zelenjavo v sedanjih časih, ker je ravno ob letnem času v prejšnjih letih prišlo okoli 70% potrebe iz južnoitalijanskega področja. Proizvajal- ne pokrajine severne Italije trenutno ni- so v stanju z lastno proizvodnjo zamašiti to vrzel v preskrbi, ker je prišla k temu še kot oteževalna okolnost, da je že dolgo trajajoča suša povzročila, da so sedanj- i dovozi zelenjave bistveno pod povprečjem zadnjih let.

K tema dvema razlogoma pa je treba navesti še prevozne težave zaradi vojnih razmer, saj včasih kaže, da teh težave skoro ni mogoče premostiti. Če pomisli- mo, kako obtežilo deluje vojna posebno na prevoze, je treba imeti razumevanje tudi za to, da mora kritje civilne potrebe včasih zaostajati za kritjem vojnih potreb.

Z izboljšanjem vremenskega položaja bo tudi lastna proizvodnja zelenjave v Jadranskem primorju povečana, poleg tega pa bo tudi letos kasneje nastopivši pridelek zelenjave v severnoitalijanskih pokrajinah omogočil večje dovoze na trg za potrošnje, tako da se bo položaj kmalu bistveno izboljšal.

Do tega časa, ko se bodo dovozi ze- lenjave in sadja povečali, pa je prositi prebivalstvo, da vzame te omejitve s po- trebnim razumevanjem in znanjem, ker so pač to težave, ki so nastale zaradi se- danjih časov in se lahko bistveno izpre- mene.

Zvišanje cen cigaret v Srbiji. Z dnem 1. aprila 1944 so zvišane cene za tobačne izdelke v Srbiji na tole višino (za škatlo 20 komadov): Timok 200 din, Vardar 80, Drina 80, Morava 50, Zeta 40, Ibar 35, Drava 30, Vojke 25, sadilec 15 rezan tobak stane: zetski 35, savski 25, za pipo 16, vojaški 25, sadilski 15. Cena ene ciga- re znaša 6 din. Zavitek cigaretnega pa- pirja ima določeno ceno 5 din. Progaja ci- garet Timok je prosta.

Zvišanje cen tobačnih izdelkov v Ita- liji. Uprava italijanskih državnih mono- polov sporoča, da veljajo od dne 1. aprila 1944 nove cene tobačnih izdelkov. Tako n. pr. se cena cigaret Serraglio poviša na 1000 lir za kg, kar pomeni podražitev za 5 lir pri škatli (20 kosov). Primerno so zvišane tudi druge cene tobačnih iz- delkov in tobaka.

Indeksi cen v nekaterih evropskih državah. Dočim so cene v Nemčiji ostale približno neizpremenjene, so se cene na debelo v evropskih državah od leta 1939 dalje znatno zvišale, kar dokazujejo na- slednje številke, katere smo posneli po nemških listih (podlaga so cene leta 1939 kot 100): Nemčija 110, Norveška, Švedska 180, Danska 195, Švica 206, Bol- garija 232, Madžarska 250, Romunija 500 in Grčija 4.000.

Vino namesto žita. Hrvaška država je odredila, da se lahko namesto predpisanih količin žita oddajo državnemu monoplu tudi odgovarjajoče količine vina.

Potrlost med ofarskimi očeti

Med raznimi ljubljanskimi ofarski- mi veljaki je zadnje čase nastala ve- lika potrlost in zlasti strah za njihove sinčke, ki so šli v gozdove, da bi se vrnili z »osvobodilnimi diplomami« in tako »poveljale svoje častihlepne očete. Sedaj pa se je »Osvobodilna fronta« sumljivo zamajala in starši teh žrtvenih sinčkov iščejo poti iz za- gate. Sinčkom samim je tudi že davno splohnelo navdušenje za »razcapane bande«, kakor se že sami med seboj nazivajo. Kljub zelo veliki čuječnosti komunističnih tovarišev se je že temu ali onemu posrečilo, da se je prikra- del pod tujim imenom kam na varno in se tam skriva ter premišljuje o pre- govoru: »Naprej ne vem, nazaj ne smem.«

Iz Trsta

Razstava Zorana Mušiča v Trstu. Kakor poroča »Adria Zeitung«, razstava v Trstu v Galeriji d'Arte na Korzu njen sodelavec tržaški Slovenec Zoran Mušič svoje slike, izmed katerih pri- naša v reprodukciji njegovo znano »Zelezniško postajo«. Oceno piše Paul Niehaus ter hvali predvsem njegovo »kateksohen slikarsko« maniro, nje- gove rembrandovski vibriranje barv, svetlobe in teme. O železniški postaji pravi, da je tu našlo moderno divja- nje tehnike in nervoznost potujočega veka lepo simbolizacijo. Ležeči akt mu je izraz mojske dozorelosti in har- monije barv. Sicer pa razstavlja mno- go pokrajin, ležečih med Jadranom in Benetkami. Ena najlepših slik se mu zdi ljubljanski vselejem. Hvali nje- gove južnjaške vrte in beneške mosto- ve. Ocena: skratka mojster velike umetniške delikatnosti, sladkosec nian, absolutni kolorist. Kjer pa išče kaj pre- metnega, pesniškega, svetlovno nazorske- ga, ostane hladen.

SPORT

Lahkotletci so drugod zelo marljivi, saj se kljub zgodnji sezoni pridno pri- pravljajo posebno v tehik čez drn in strn na važna tekmovanja v poletju. V Deutsch Krone je nastopil znani nemški tekač na dolgo proti Syring v teku na 4,5 km in zmagal v času 4 min. 56 sek., pustivši za seboj najnevarnejšega tek- meca za dobro minuto.

Najboljši italijanski tekači so se po- merili v teku na 10 km, kjer je zmagal mali a žilavi Beviacqua v dobrem času 32 min. 49 sek.

V Belgiji je bil preteklo nedeljo naj- važnejši sportni dogodek krožna dirka na 225 km dolgi progi s startom in cil- jem v Gentu, kjer je zmagal Von Steen- bergen v času 6 ur 23 min. s povprečno hitrostjo skoraj 36 km na uro.

V nogometni skupini Jadranske pri- morje je vodilna Ampelea tudi tokrat uspeła na domačem igrišču z zmago nad enajstoricjo iz Vidma z rezultatom 6:2. Neugodno je presenetila Trieste, ki očitno doživlja neko krizo, z neodločnim izidom proti moštvo Sv. Just iz Trsta. Dobro se drži moštvo iz Gorice; zmagalo je v Cormoni nad domačini, kar mu daje še upanje na končni uspeh. Stanje je trenutno: 1. Ampelea 14 točk, 2. Trieste, Sv. Just, Gorica 13 točk, 5. Triest 11 točk, 6. Videm 9 točk, 7. Cormone 8 točk, 8. Ponziana 5 točk.

Ljubljanski Marinko je postal slova- ški prvak v namiznem tenisu. V Brati- slavi je priredila slovaška zveza prven- stvo države v namiznem tenisu. Naš ro- jak, Ljubljanski Marinko, si je priporil kar dva naslova prvaka. Zmagal je v tekmovanju gospodov posamežno in v tekmovanju gospodov v dvoje s Tokar- jem kot partnerjem. Oba sta člana SK Bratislave. Pri damah je zmagala, Ur- šnivi. V tekmovanju mešanih dvojic je zmagala dvojica dr. Lederer-Feix.

Nogometni dvoboj Hrvaška: Slova- ška. Pod vodstvom dunajskega sodnika Schauhuda se bosta sestali na veliko- nočno nedeljo v Zagrebu hrvaško in slo- vaško državno zastopstvo. Slovaški za- stopniki so večinoma člani SK Bratisla- ve, hrvaško zastopstvo tvorijo igralci dr- žavnega prvaka Gradjanskega.

Zaplenjeno premoženje komunistov

Zaplenjeno je bilo premoženje slede- čih komunistov:

1. Slovenec Mihaela, čevljarja, stanuo- jočega v Ljubljani, Tovarniška ul. 23, 2. Brezjarja Maksima, stavbnega tehni- ka-drž. uradnika, stanujočega v Ljublja- ni, Na Jami 8, 3. Perhaja Ivana, brivca, stanujočega v Ljubljani, Cerkvena ul. 19, 4. Perhaj Jožef, zasebnice, stanujoč v Ljubljani, Cerkvena ul. 19, 5. Kovčar Janeza, mizarja, stanujočega v Ljublja- ni, Zolarkarjeva ul. 11, 6. Colariča Fran- ca, žoferja, stanujočega v Ljubljani, Ce- sta Arielle Rea 13, 7. Colarič Marije, zasebnice, stanujoč v Ljubljani, Cesta Arielle Rea 13, 8. Senka Vladimirja, poštnega uradnika, stanujočega v Ljub- ljani, Malgajeva ul. 20, 9. Eržena Jane- za, uradnika Zavoda za socialno zavaro- vanje, stanujočega v Ljubljani, Triglav- ska ul. 36, 10. Dominca Milenka, dijaka, stanujočega v Ljubljani, Vodovodna ce- sta 22, 11. Tometa Bogdana, dninarja p. t. t., stanujočega v Ljubljani, Parnova ul. 58-11, 12. Zupana Ljudevita, dnevi- čarja pri Zavodu za socialno zavarova- nje, stanujočega v Ljubljani, Vodnikova cesta 70,

Maršal Antonescu romunskemu narodu

Bukarešta, 5. aprila. Romunski držav- ni vodja maršal Antonescu je naslovil po brezvestnem bombardiranju Bukarešte, ki so ga izvedli anglo-ameriški letalski od- delki, proglas na romunski narod.

V uvodu spominja maršal romunski narod na odločilne hude čase, ko je na- rod s svojo krvjo branil svete meje dr- žave in grobove svojih očetov. Namesto da bi naleteli na razumevanje na strani, ki je ni Romunija nikoli ogrožala ali na- padala, so se zatekli k podlemlu bombar- diranju ter s tem morili očete in matere, starčke in otroke. »V imenu civilizacije« je bil zadet narod, ki je dolga stoletja navzlic vsem težkostim ostal branik krščanstva in civilizacije, narod, ki je s častjo, poštenostjo in žrtvami branil svoj obstoj. »V imenu civilizacije« je bila za- deta prestolnica, ki je bila zgrajena z največjimi mukami v dolgih stoletjih. To- da navzlic temu brezvestnemu dejanju Romuni niso izgubili svoje vere v pravi- čnost, pravičnost, ki vsekakor ni prazna ljudščina.

Končno poziva maršal romunski na- rod, naj ohrani nedotaknjeno svoje mo- žato zadržanje, in to neuklonjen v odlo- čnosti, da brani svoje pravice. »Pravi na- rod ne zmagujejo na kolenih, temveč z

dvignjenim čelom. Kajti civilizacija, ki jo danes ljudje žalijo, potrebuje danes bolj kot kdaj koli poprej našo vojsko, naša srca in naše zedinjenje. Z Bogom naprej!« S temi besedami končuje maršal svoj proglas.

Šef generalnega štaba romun. letalstva odlikovan

Berlin, 6. aprila. DNB. Na predlog maršala Göringa je odlikoval Führer šefa generalnega štaba romunskega letalstva generalnega majorja Gheorghiuja z vite- škim križcem Zelezneza križa.

Generalni major si je pridobil posebne zasluge leta 1943 pri obrambnih bojih na jugu vzhodnega bojišča. Je izredno hrab- ber ter ima močno voljo in energijo. Za svoje zasluge je dobil nemški križec v zlatu, dvakrat je bil omenjen v nemškem vojnem poročilu.

Bern, 6. aprila. Uradno javljajo: Vkljub pomoči vojaških in civilnih delavcev oči- ščevalna dela v Schaffhausnu se niso to- liko napredovala, da bi za Veliko noč lahko ukinili prepoved potovanja v to švi- carsko mesto. Zato so jo podaljšali do velikonočnega ponedeljka do polnoči.

korake na tlaku. Ljudje je vračajo iz nočnih služb, drugi gredo v mesto, redki kam na postajo, nekateri v cerkve. Na- mesto mraka lega na mesto gosta me- gla, ki prinaša še precej neprijetnega mraza.

Okoli sedmih postaja že veliko živah- neje. Čedalje več pešcev je zunaj. Neka- teri hodijo že na delo. Tramvaj začenja redno voziti. Nad mestom se razvija an- po polosmih so ulice polne. Studentje bite v šolo, delavci na delo, uradniki v pisarne. Gospodinjje in služkinje stopajo proti trgu. Branjevke postavljajo stojni- ce in razstavljajo česen, čebulo in ze- lenjavo. Gospodinjje se urejajo v vrste. Ura bije osem. Uradniki po pisarnah ee- dejo za mize, nekateri še zehajo, vsi pa počasi pripravljajo papirje. Po šolah stopajo v razrede profesorji, dijaki vle- čijo izpod klopi knjige in zvezke. Za- čenja se delavni dan.

Tačas že močneje posije jutranje sonce, megle se skoraj porazgubi. Ob tem času so nekoč porivale mlekarice svoje prazne vozičke nazaj proti domu in delale drenj na cesti. Zdaj pa tega drenja ni več in promet lahko mirneje poteka. Tako mirno teče vse življenje, da bi se nihče ne spomnil ob samem po- gledu na mesto, da smo v vojni, ko ga ne bi na to spominjali vojski po ulicah.

Čisto razumljivo, da se bo nahajal ključ do svetišča zakonodaje pri takih razmerah v naših rokah, da ne bo nihče drugi vodil zakonodaje kot mi.« (X/12)

»Predsednik bo razlagal obstoječe zakone, ki se dajo razlagati različno, vedno v našem smislu. Razveljavil jih bo, če bi ga mi opozorili na tako po- trebo. Razen tega pa bo imel pravico predlagati nove zakone začasnega zna- čaja in celo spremembo državne usta- ve. Treba mu je le omeniti, da bodo ti ukrepi v dobrobit države.« (X/13)

»Izmislili smo si nepravilen nauk o državi in ga neumorno vivali gojem, ne da bi jim dali časa za razmišlja- nje. Tako smo postopali, ker moramo priti do našega cilja le po ovinkih.« (X/14)

Iz tozadevne literature navajamo nekaj primerov. Raymond Poincaré, večkratni mini- strski predsednik Francije in prezi- dent Francije pred in med svetovno vojno, je bil prej odvnetnik in je dobil nalogo, da zastopa njegovega klijenta — družbo Prosper-Negrelli, ki je svoje- časno izdelala načrt ter financirala gradnjo suškega prekopa. Dični »od- vetnik« pa se je dal podkupiti od na- sprotnih stranke, kateri je pripomogel do zmage v procesu. V to afero so bili zapleteni številni politiki Francije, zu- nanji minister Doumergue, Viviani itd. Poincaré je dobil kot nagrado za svo- jo »uslug« v omenjenem procesu od družine Rothschild senatorsko mesto, postal je pozneje finančni minister in nazadnje celo predsednik Francije za časa svetovne vojne...

Na čelu francoskega zunanjega mi- nistrstva Francije je bil dolga leta kot državni sekretar Filip Berthelot; to je bilo važno mesto posebno v usodnih dnevih julija 1914. Bil je tudi Veliki mojster masonske lože Veliki Orient.

— Leta 1922 so razkrili večji škandal, kjer se je izkazalo, da je z dvema bra- toma zašepkaliral tuj denar, falzifi- ciral celo uradne depeshe itd.

Judovski časopisi so napovedovali njegov skorajšnji povratak v javno službovanje.

Lloyd George ima za seboj lepo po- litično kariero; začel je pri delni- cah »Marconi«, kjer sta igrala skupaj s tovarišem Rufom Isaacom (lordom Readingom). Lloyd George je dobil za to podporo 1000 akcij, Isaacs Rufus pa je postal podkralj Indije.

Tako in podobno so postopali Jud- je in njih varovanci, masoni. Na eni strani so igrali svoje denarne posle, na drugi strani jih je ščitilo časopisje, da ni razkrivalo škandalov, in razni liberalni sodniki, da so postopali libe- ralno, če je že prišla stvar pred so- dišče. In v bivši Jugoslaviji?

V primeru našičke afere so bili ka- znovani in zaprti železniški uradniki, ker so kot člani komisije dobivali hra- no na mestu prevzemanja materiala, oni, ki so državo okodovali, so pa ušli prosti. Komarje so precejali, velblode pa požirali.

Tudi za tako postopanje s strani krivcev in s strani onih, ki bi morali krivce odstraniti in jih obsoditi, naj- demo razlogo v sionskih protokolih. »Ne smemo se ustavljati ali obotav- ljati pred podkupovanjem, prevaro in izdajstvom.« (I-16) »Posluževali se bo-

mo poleg špekulacije še potrebe po razkošju.« (VI-4) »Lakota (pomanjka- nje) daje kapitalu bolj zanesljive pra- vice in oblast nad delavcem (pa tudi nad uradniki), kot jih je dajala carska oblast aristokracije.« (III-10) »Da škodujemo nejudom, smo izzvali številne in obsežne krize v gospodar- stvu. Posluževali smo se pri tem pre- prostega sredstva, da smo potegnili iz prometa ves dosegljivi denar. Velikan- ske vsote so se nagrmadile v naših ro- kah brez koristne uporabe, medtem ko so ostale gojevske države brez sre- stev in so bile končno primorane pro- siti pri nas za posojilo. S temi posojili so prevzele države pomembne obrest- ne obveznosti, ki so bistveno obreme- jevale njih državno gospodarstvo in ki so jih privedle končno v popolno odvisnost od naših denarnih mogotev. Koncentracija industrije v rokah ka- pitalistov je izskala iz rok obrtnikov vse narode moči, z njimi vred pa tu- di vse države.« (XX-8)

Seštejmo vse te strupe ter glejmo njih učinek. Na eni strani so Judje na- vajali ljudi na razkošje, na drugi strani pa so jim jemali vsa potrebna sredstva za uživanje razkošja, nižjim uradnikom in delavcem v državi pa še celo možnost zadostne prehrane. Strup je moral učinkovati in razpasla se je podkupljivost uradništva, ponekod morda celo sodnikov, državnih tožil- cev ali policije. O tem čitamo zanimivo mesto:

Izraelove mreže nad svetom

40

»Liberalizem je nadomestil samo- vlado (absolutne monarhije), ki so bile rešilne za goje, z ustavnimi državami. Vsaka ustava je, kot veste, visoka šola za sovražstvo, prepire in brezkoristne strankarske prepirke, ki ohromi moč države in ki omalovažuje v praksi vsako osebno veljavnost. Govorna tribuna je ravno tako kot tisk obso- dila vladarje k brezdelju in nemoči ter jih tako naredila nepotrebne in odvisne. Zaradi tega so jih že v mno- gih državah zrušili. Od takrat naprej je začela doba republik in mi smo po- stavili namesto dednega vladarja kari- katuru, ki smo jo izbrali iz množice naroda, izmed suženjsko nam vdanih kreatur. To je bil smodnik, ki smo ga mi postavili pod temelje ne samo ene- ga, temveč vseh gojevskih narodov.« (X/9)

»Kmalu bomo uvedli načelo, da bodo predsedniki za svoja dela odgo- vorni. Potem se nam ne bo treba več omejevati v izvedbi naših ukrepov, ker bo padla odgovornost v celoti na naše slammate lutke; iz tega nastanejo lahko samo nemiri, ki bodo državo končno razmajali.« (X/10)

Kaj je novega pri naših sosedih?

S Spodnje Stajerskega

Priridev v dvorani štajerske domovinske zveze v Mariboru je pred nedavnim združil dekleta delovne službe. Na priridev so poleg predstavnikov prihiteli Mariborčani v velikem številu in videli, kako znajo dekleta izkoristiti prosto čas. Dekleta so nastopila s pesmimi, plesi ter zbornim petjem. Ob zaključku so prirideli kratko igrice.

Priridev za zimsko pomoč so imeli pred nedavnim v Mariboru. Nastopili so pevec in rudarska godba. Koncert, ki je bil prirejen v dvorani štajerske domovinske zveze, je dobro uspel.

Huda kazen za verižništvo je doletela 38letno upokojeno učiteljico Adelheid Klemen iz Gradca. Nakupovala je po graški okolici živila brez nakaznice po pretranih cenah. Največ je kupovala maslo, moko, meso in jajca. Za maslo je plačevala na primer 110 mark za kg. Sodišče je ugotovilo, da je živila verižniško kupila in jo zato obsodilo na dve leti zapora. Kmeti, ki ji je največ prodajal, pa na eno leto zapora.

65 kmečkih zborovanih na Spodnjem Stajerskem je bilo prirejenih v marcu od sv. Jožefa naprej. Na vseh teh zborovanih, ki so imela povsod lepo udeležbo, so strokovni predavatelji obravnavali najvažnejša vprašanja o pridelovanju življenjskih potrebščin. Govorniki štajerske domovinske zveze pa so govorili o političnem in vojaškem položaju.

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapisih

Rojstva v Ljubljani leta 1943

Po podatkih mestnega fizikata so se lani rodilo v Ljubljani 1603 otrok (34 mlavorojenih), od teh 1413 v zdravstvenih zavodih. Dvojčkov je bilo 24 parov. Starost mater je bila naslednja:

pod 15 let	1
od 15 do 20 let	57
od 20 do 30 let	677
od 30 do 40 let	752
od 40 do 45 let	104
od 45 do 50 let	8

Prvič je rodilo 634 mater, drugič 431, tretjič 216, četrtič 95, petič 76, šestič 34, sedmič 30, osmič 21, devetič 9, desetič 11, enajsti in večkrat 14.

Domačinke so rodile 1001 otrok, od teh 66 nezakonskih. Število nezakonskih porodov zadnja leta stalno pada. 7 mater je podleglo, od teh 3 zaradi splava.

Kostanj — nadomestilo orehov

Včasih so ob tem času gospodinje prav pridno kupovale orehe, da so mogla svojim družinam pripraviti velikonočne potice. Orehov sedaj v Ljubljani ni, mogoče dobiti, če pa so kje, so tako dragi, da si jih 90% interesentov ne more privoščiti. Z orehovimi poticami torej letos v Ljubljani ne bo nič, toda podjetni ljubljanski trgovci so hitro našli nadomestilo. Iz Italije je nekaj podjetnih voletrgovcev uvozilo posušeni in olupljeni žlahtni kostanji, ki se sedaj prodajajo po ljubljanskih trgovinah po 44,5 lir kg — če ni v tem času, ko to pišemo, že razprodan — zakaj zanimanje za kostanj je bilo med gospodinjami zelo veliko. Olupljeni in posušeni kostanj je zelo sladek in baje dobro nadomestilo za orehe ter se da z njim napraviti prav dobra potica. Na videz je cena visoka, toda ker je kostanj izredno lahek, ga pride precej na en kg, torej se vsekakor splača kupovati ga, zlasti sedaj, ko drugih slastič skoraj ni.

Obilo pomladanskega cvetja

Popoldansko sonce je pri nas končno le premagalo zimske neviščnosti in na prisojnih straneh, tako po travnikih in pobočjih Gradu, Rožnika in Golovca raste že obilo zgodnjega cvetja, prav tako tudi po vrtovih. Telohi in zvonceki so skoraj že odeveteli in jih tudi v mesto ne nosijo več toliko, kakor prejšnje dni. Sedaj so na vrsti narcise, vijolice, dišeče in nedišče, takozvane pasje vijolice, trobentice, druge primule ter razne vrste lepo cvetočega resja. Otroci jih v okolici pridno nabirajo ter nosijo to cvetje v Ljubljano na prodaj. Smisel našega človeka za poezijo je še vedno velik, kar se vidi tudi po tem, da ljudje radi segajo po tem cvetju.

»Rod cvičkarjev je oživel«

Ljubljanski rod cvičkarjev je že mesce in mesce tiho ždel, zivotaril in ja-

Skriptično predavanje v Ptuj o Kitajski je priredil v okviru ptujске ljudske prosvote Fritz W. Kueck, ki je kazal posnetke, ki jih je sam napravil.

Tečaj za mlade vinogradnike je bil prirejen v kraljevni skupini Zavrč v ptujskem okraju. 35 mladih kmetovalcev iz vseh krajev ptujskega okrožja je prišlo na tečaj. Poleg teoretične izobrazbe so se vadili tudi v praktičnem delu. Mlada kmečka mladina se je temeljito izobrazila.

Iz Hrvaške

Spremembe v hrvaški diplomaciji. Dosedanji hrvaški poslanik v Bukarešti, dr. Branko Benzon, je imenovan za poslanika in polnomočnega ministra v Budimpešti; dosedanji hrvaški poslanik v madžarski prestolnici, dr. Vladimir Kosak, pa odhaja na svoje novo službeno mesto kot hrvaški poslanik v Berlin. General Navratil, vrhovni inspektor hrvaških oboroženih sil, je postavljen za hrvaškega poslanika v Bukarešti, dosedanji generalni konzul v Monakovem, dr. Nikola Rušinović je pa imenovan za hrvaškega poslanika v Sofiji.

Nastop proti vojnemu spekulantom. Na zadnjem sestanku posvetovalnega odbora pri hrvaškem državnem komisarjatu za določevanje cen in mezd so ugotovili, da povzročajo največjo težavo pri pravičnem razdeljevanju raznega blaga številni vojni speku-

lanti. Proti njim so bili na istem sestanku sklenjeni potrebni ukrepi. Več znanih vojnih spekulantov so v Zagrebu že zaprli. Proti ostalim bodo pa še nastopili.

Poglavnikovo veliko županstvo. V Zagrebu je objavljena zakonska odredba o ustroju Poglavnikovega velikega županstva. V njegov delokrog spadajo vse agende Poglavnika kot voditelja hrvaške države in vrhovnega poveljnika hrvaških oboroženih sil. Vodi ga minister, ki pa ni član hrvaške vlade, temveč je podrejen neposredno Poglavniku.

Novo mesto

Red službe božje v kapitliju in pri frančiškanih je nekoliko izpremenjen. V kapiteljski cerkvi je prva sveta maša ob 6 (tj. h), sledi pridiga, nato sveta maša z blagoslovom. Ob 8 je sveta maša za meščansko šolo, ob 9 vojaška sveta maša, zadnja pa ob 10. Popoldansko sveto opravilo ob pol 3. Postne govore o Zalostni Materi božji razlaga priljubljeni govornik g. kanonik Franciž Janec. Udeležba je precej zadovoljiva, v ljudno pa so vabljeni k postnim pridigam tudi tisti Novomeščani, ki se jih doslej niso udeleževali.

Pri frančiškanih je ob nedeljah prva sveta maša ob 6, nato pa vsako uro do 11, ko je zadnja sveta maša. Ob delavnikih pa so svete maše od 6 do pol 9 vsake pol ure.

Litanije ob sobotah in nedeljah: v kapitliju ob 6 zvečer, pri frančiškanih pa ob pol 6.

»Kočevska in njeno gorje« je bil naslov skriptičnega predavanja, ki je bilo na praznik svetega Jožefa v Prosvetnem domu ob 10 dop. ob zelo obilni udeležbi. Številne slike so pokazale lepoto kočevske zemlje, pa tudi gorje, ki so ga povzročili komunistični rablji in izdajalski badogilevski vojsčaki, je bilo toliko, da bo zgodovina o teh barbarstvih še pozniim rodovom oznanjala.

Porok je bilo letos v kapiteljski cerkvi še kar zadovoljivo število, namreč 19. Vsa drugačna slika je iz sosednjih župnij. V Prečni so bile samo 3 poroke, dočim v Mirni peči samo 1. To je v sto letih bil edini primer. Paž znamenje vojnih razmer.

Podružnični škofijske dobrodelne pisarne v Novem mestu so naši vrli domobranci zopet poklonili namesto venca na grob blagopokojni gospe Jakše Tereziji lepo vsoto 460 lir. Bog plačaj!

Smrtna kosa v Ljubljani

V Ljubljani so umrli od 24.—30. marca: Gariboldi Antonija, 72 let, zasebnica, Vidovdanska 9; Seibitz Bernarda, 1 leto, hčerka soboslikarskega pomočnika, Bernekarjeva 15; Jaro Ivana, 67 let, služkinja, Japljeva 2; Babiš Ljubica, 44 let, gospodinja, Vidovdanska 9; Eržen Frančiška roj. Kravos, 84 let, vdova finančnega komisarja, Vidovdanska 9; Janša Elizabeta, 86 let, služkinja, Japljeva 2; Oblak Frane, 58 let, mizarški pomočnik, Rožna dolina, C. XVIII-16; Glosento Ernest, 71 let, uradnik drž. žel. v p., Ciril. Metodova 69 a; Mozetiš Marija roj. Serš, 66 let, zasebnica, Poljanska 47; Povš Nada, 13 let, hči delavca, Vidovdanska 9; Brunekole Josip, 29 let, sin kočarice, Vidovdanska 9. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: dr. Breznik Anton, 63 let, gimnazijški ravnatelj v p., Poljanska 28; Abram Viktor, 32 let, delavec, Tržaška 2; Potočnik Marija roj. Prevo, 31 let, zasebnica, Beethovnova 16; Renčelj Frane Rudolf, 29 let, notarski pripravnik, Poljedelska 12; Ljubuš Uršula roj. Ovirik, 66 let, žena tpek, nadzornika polie, agentov, Bizjanova 3; Korošec Marija, 49 let, perica, Rizovik 31; Verčkovnik Marija, 29 let, poljska duinarica, Podklancec 1, Dravograd; Tomšič Ana, 47 let, duinarica, Boštanjka vas 5; Fine Jožef, 70 let, posestnik, Skofljica 20; Siltvar Janec, 55 let, sodar, Dol 18 pri Ljubljani; Pogorelec Ivan, 43 let, Cerknica 276; Koeman Marija, 23 let, Grosuplje 4; Erbežnik Marija, 49 let, duinarica, Sostro — uhožnica; Zupančič Marija, 11 let, hči posestnika, Zavrč 1, obč. Sela-Sumbar; Vlačič Matija, 70 let, žel. uradnik v p., Gubčeva 11, Novo mesto; Gmajnar Vlasta, 15 let, hčerka pekoveškega mojstra, Cerkvena 19; Prosen Ivan, 72 let, pekovski pomočnik, Celovški 69; Arhar Jožef, 39 let, žel. zvanik, Martin hrib 24; Pečnik Marjeta, 63 let, žena posestnika, Rašica 3, Vel. Lašče; Schott Frane, 51 let, zasebnik, Miklošičeva 4.II.; Tomšič Jožef, 38 let, zidarski pomočnik, Krizna 29; Benčina Janec, 69 let, bres stalnega bivališča; Ločnikar Jera roj. Dežman, 69 let, vdova žel. kurjača, Tržaška 74; Germ Janec, 1 leto, sin delavca, Pijava gorica 7, obč. Ig.

Najprimernejše velikonočno darilo je »IVANHOE«

Scottov roman z 200 slikami V polplatno vezan samo 45 lir v vseh knjigarnah.

Iščem ti hega DRUŽABNIKA

za dobro vpeljano solidno trgovsko podjetje v Ljubljani. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 2840.

TEL. KINO »SLOGA« 27-18

Danes zaprto!

Jutri predstave ob 15. 17 in 19! Tobisov film po istoimenski vesoligri Wilhelma Utermanna

»Tovariš pride tako«

Igralci: Karola Höhn, Albert Matterstock, Fritz Kampers.

TEL. KINO »UNION« 22-21

Danes zaprto!

Jutri na veliko soboto ob 19.15!

»Pustolovka«

Zabavna vesoligra o dveh zaljubljenih, ki sta se po mnogih zapletljajih končno našla.

V glavnih vlogah: Sybille Schmitz, Karl Ludwig Diehl, Fritz Wagner, Will Dohm, Elsa Wagner itd.

Predpredaja vstopnic za praznike v soboto ob 11 do 12 in od 15 do 19.30.

TEL. KINO »MATICA« 22-41

Petek — zaprto!

v soboto ob 15. 17 in ob 19

romantična ljubavna pustolovščina

»Divja ptica«

V glavnih vlogah: Leny Marenbach, Volker v. Collande in ljubljanka FIFI HILLE, umetniško ime ELLEN HILLE

Predpredaja za nedeljo: v soboto ob 9 do 12 in od 14 do 20.

Predpredaja za ponedeljek: v nedeljo ob 16 dalje.

Izšla je že predčasno nova knjiga

Slovenčeve knjižnice

JEAN GIONO:

HRIB

Eno njegovo delo »Žetev« je v naši zbirki že izšlo. Pisatelj je znan in ta knjiga, ki jo bodo bralci preli za Veliko noč, je čudovita slika temnega življenja narave in človeka. Opis je tako sočen, da človeka zgrabi z vso silo. Prevod je zelo lep in moč izražanja, ki je tudi v prevodu ohranjena, bo zadovoljila še tako razvajenega bralca.

Res lepo darilo za Veliko noč!

MALI OGLASI

VAJENCA sprejemam. — Krijaški salon »MODA«, Ljubljana, Nasljeva c. št. 8.

STARŠII! Učne pomoči svojim otrokom dobite tura 2 liri na Novem trgu št. 9 pri diplomiranih filozofih.

KROMPIR In filozof pred saditvijo razkužen za tretjino večji pridelek. Razkužilo z navodilom pri Inž. Prezelj, Wolfova ulica 3.

KUPUJEMO prazne cementne in silne papirne vreče. PETRONAFIA, Ljubljana c. 35a.

MISI, PODGANE In štirke zanesljivo pokončate s strupom, ki ga dobite v drogeriji KANC, Zidovska ulica št. 1.

ZGUBLJENA JE BILA moška rjava denarnica od Vrhovčeve ul. do Gosposvetske ceste z večjo vsoto denarja. Poštenega najdite, prosim, da jo odda v upravi »Slov.«

VINSKO KISLINO kupi kemična industrija v malih, celotnih partijah. Ponudbe je nasloviti: Cassella 1363a, Unione Pubblicità Italiana, Milano.

PETELINA mladega, in dvokolni ročni vozček z jeklenimi vzmetmi prodam. Glince, Čempova ul. 6 (zgornji zvonec).

ODDAM veliko skladišče, suho, pripravno za pisarno, trgovino, obrt ali kar koli. Naslov v upravi »Slovenec« pod 2850.

Zahvala

za vsa iskrena želja, ki so nam bila iskrena ob bridki izgubi naše najdražje ljubljane, zlate žene in mame, gospe

Marije Mozetič

in vsem, ki so z nami ob ti bridki izgubi sočustvovali — najiskrenejša hvala!

Posebno se zahvaljujem mest. zdrav. viš. svetniku g. dr. Franta Misu, za požrtvovalni trud ob njeni bolezni; prav tako gospodu p. Lederhasu za dušno tolažbo. Najlepša hvala vsem hišnim stanovalcem, ki so se je spominili ob njeni smrti in ji poklonili krasen venec. — Enako zavodim Marijanski ter Lichtenthurnu, vsem znanem in prijateljem, ki so ji darovali cvetje in jo z nami prejemili na njeni zadnji poti, ali kako drugače počastili njen spomin.

Vsem Bog plačaj!

Ljubljana, dne 6. aprila 1944

Zalujoči mož in hčerki

Ne krvavi prvi naš slovenski narod

45 22. junij 1593. je najslavnejši dan naše zgodovine iz stoletnih turških bojev. Osvajalna moč bosanskega pašaluka je bila pri Sisku strta. Tu je oblozila cvet bosanskega pomisljenjenega življa, ki je svojim rojakom, velenjenim v evropsko krščansko kulturo, prizadejal v zadnjih dveh stoletjih toliko gorja.

Zmagaj pri Sisku je rešila pred trepetom Kranjsko, v meddržavnih odnosih pa je pomenila celo nesrečo. V Carigradu so kar besneli od jeze. Simon-paša, tedanji veliki vezir je bil Hasanov osebni prijatelj. Dosegel je, da je Turčija napovedala cesarju Rudolfu vojno. Glavno bojišče je bilo na Slovaškem in ob vzvodni Stajerski meji. Tam so Turki zavzeli Kanjž. L. 1596 je tedanji karloški general Jurij Lenkovič skušal osvoboditi z uskoškimi četami Kils, da bi imel izhodišče za vdor v Bosno, a ni uspel. Po dolgotrajnem boje-

vanju brez večjih, odločilnejših dogodkov je bil leta 1606 pri Komarnu ob ustju reke Žitve sklenjen mir. Rudolf je plačal 200.000 dukatov vojne odškodnine, rešil pa se je letnega tributa, ki so ga cesarji plačevali od leta 1547 sultanu

Zadnji turški sunki k nam

Prišel je čas tridesetletne vojne, ko so bile vse čete poslano na zahodno bojišče. Evropa je krvala v medsebojnih bojih. Turčija tedaj ni bila sposobna, da bi izrabila ugodno priliko in krenila na nova osvajanja. Pač pa je turškim poveljnikom še vedno dišal lahak plen. V avgustu 1640 so močne turške čete vdrle na vzhodno Stajersko in en oddetek je tedaj napadel tudi prekmurske vasi Melinci in Izakovec ter zasedel Bistrico. Turki so vzeli s seboj volke kolčine žita kot plen. Prebredli so Muro in ropali po Ljutomer-

skem okraju. Druga turška četa je vdrila preko Sobote proti Radgoni in pokončala precej vasi. Graška vlada je bila v velikih stiskah, kajti bila je v nevarnosti vinska trgatve in žetev okoli Ljutomera in Radgone, ki je veljala za pravi zaklad v Spodnje Stajerske. Cesar je imel tedaj vso pozornost obrnjeno na boje, ki so divjali v Nemčiji, dežele so bile zaradi vojnih naklad in vojaških naborov tako izčrpane, da si same niso mogle pomagati. Ko je cesarski poslanik v Carigradu protestiral, je veliki vezir skomignil z rameni: »Kar je storjeno, je storjeno«. V letih 1641, 1646 in 1655 so Turki spet prišli iz Ogrskega k nam pleniti.

Leta 1663, se je vnela nova vojna med Turčijo in cesarjem Leopoldom I., kajti bil je slaboten in neodločen vladar. Namesto njega je vladal dvor s svojimi podkupljivimi in nestanovitnimi svetovalci. Vojsko so povzročile zmene na Erdeljskem, kjer sta imela Leopold in Turki vsak svojega pretendenta za kneževski prestol. Veliki vezir Ahmed Köprili je zbral veliko vojsko, ki je štela do 200.000 mož in udaril na Ogrsko. Leopoldov vojskovodja grof Rajmund Montecuccoli pa je imel le 11.000 vojakov. Tudi mnogo kranjskih vitezov je šlo s svojimi četami temu vojskovodji na po-

moč. Med njimi tudi zgodovinopisec Valvasor. Hrvatje so se velike vojske s Turčijo zelo razveselili, kajti upali so, da bo končno mogoče iztrgati Hrvaško Turkom iz rok. Ban Nikola Zrinski in njegov brat Peter sta uspešno odbijala turške čete, ki so hotele preko Hrvaške vdreti v avstrijske dežele in si pri tem pridobila veliko slavo. O tem priča nemška popevka, ki se je ohranila z ntolami vred. V prevodu se glasi:

»Gospod grof Peter kakor veter po njih udriha ter popiha sovraže proč s krščanskih sel.«

Zrinska pa sta napravila celo uspešen sunek ob Dravi navzdol. Osvojila sta Pečuh in prodrla do Osjeka, kjer sta zadržala 6 km dolgi turški most čez Dravo. Čez zimo se je Evropa spet zaveda svoje skupnosti in Leopoldu so poslali na pomoč proti Turkom precejšnje oddelke razni nemški knezi, tudi protestantski, — kajti sovražstvo izza tridesetletne vojne se je že poglobilo. Ludovik XIV. je pozabil na staro tekmo in poslal maršala Colignyja, ki se mu je pridružil dokaj francoskih plemiških prostovoljcev. V pomladi je res prišla velika turška voj-

ska na zapadno Ogrsko. Pri št. Gothardu (Monostur) je krščanska vojska v pol ure strahovito potokla Turke in jih poginjala v Ražo. (V spomin na to zmago so postavili 16 let pozneje v Ljubljani pred cerkvijo sv. Jakoba Marijin kip, ki ga je izdelal Valvasor. Sv. Jožef je bil tedaj proglašen za zaščitnika naših dežel.)

Vojvoda Karel Lotarinski podira raz konja višjega turškega častnika v boju pred Dunajem.